

ศิลปวัฒนธรรมสาร

สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาร่วมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปรัชญา "สำนักศิลปวัฒนธรรมคือวิถีทางแห่งการเรียนรู้ชุมชน"

วิสัยทัศน์ "สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาร่วมชน เป็นศูนย์กลางการบริหารข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม

ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คณาภิเษกเสริมธุรกิจพอเพียง อนุรักษ์และพัฒนาวังสวนบ้านแก้ว และพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นแหล่งท่องเที่ยวและการเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

พันธกิจ ๑. ทำนุบำรุง ส่งเสริม เผยแพร่วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม ๒. การบริการข้อมูลทางวัฒนธรรม ๓. ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๕. อนุรักษ์และพัฒนาวังสวนบ้านแก้วและพิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวและการเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘

วันอังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

น้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ ขอจงสมเด็จฯพระนางเจ้ารำไพพรรณี

ทรงคุณพระยศ	ไอฟาร์
พระเกียรติภักดิ์แห่ง	คู่สุวรรณ
พระเดชมิเคยล้า	ดอบต๋อ ผู้ใจ
พระมหากษัตริย์	ยิ่งใหญ่เกินคำ

รองศาสตราจารย์เพ็ญแสง ปุตตะ

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗ เป็นวันที่พสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งประเทศต้องเศร้าโศกอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะชาวจังหวัดจันทบุรี เมื่อสำนักพระราชวังได้ออกประกาศข่าวการเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๙ ด้วยพระหฤทัยวาย โดยพระอาการสงบ ณ พระตำหนักวังศุโขทัย มีพระชนมพรรษา ๗๘ พรรษา ๕ เดือน ๒ วัน

จากปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ จนถึงปัจจุบัน นับเป็นระยะเวลา ๒๕ ปี แม้ว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๙ จะได้เสด็จสวรรคตแล้วก็ตาม แต่น้ำพระหฤทัยที่งดงามและพระจริยวัตรที่เมตตา ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยทั่วทั้งประเทศและโดยเฉพาะชาวจังหวัดจันทบุรี ยังคงตราตรึงและอยู่ในความทรงจำรำลึกถึงด้วยความเทิดทูนบูชาของเหล่าพสกนิกรทั่วทั้งประเทศตลอดไป

พระราชดำริ

พระราชทานในเงาพระตำราขจร พ.๑๕๖๖ พระราชทานวัดอัมพวันจังหวัดจันทบุรีวัดอัมพวัน

ณ โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

“..มีข้อปณิธานใจข้าพเจ้าอยู่ข้อหนึ่ง คือ สถานที่นี้จะอยู่ในความอำนวยการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะเปิดเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูง นอกจากจะเปิดโอกาสให้เยาวชนชาวจันทบุรีได้รับการศึกษาชั้นสูงโดยไม่ต้องย้ายไปอยู่ไกลบ้านแล้วยังชักจูงเยาวชนจากจังหวัดอื่นให้มาศึกษาที่จังหวัดนี้เช่นเดียวกับโรงพยาบาล อันเป็นที่เชิดหน้าชูตา และเพิ่มชื่อเสียงแก่จังหวัดจันทบุรีในต่อไปข้างหน้า..”

เนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันสวรรคตครบรอบ ๒๕ ปี วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินี ในรัชกาลที่๗ เพื่อน้อมรำลึกพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย และชาวจังหวัดจันทบุรี นอกเหนือจากพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทยและชาวจังหวัดจันทบุรี แล้ว ยังได้ทรงบำเพ็ญประโยชน์อันนานัปการ ให้เป็นแบบอย่างต่อชาวจังหวัดจันทบุรีด้านต่างๆหลายประการ ขณะที่พระองค์ทรงประทับ ณ วังสวนบ้านแก้ว ทรงมีคุณูปการด้านต่างๆ กับประชาชนชาวจังหวัดจันทบุรี อาทิ ด้านการเกษตรอย่างพอเพียง ด้านหัตถกรรม ด้านอนามัย และทรงมีพระเมตตาบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์และ จัดหาทุนสร้างโรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี ประการสำคัญพระองค์ได้ทรงพระราชทาน วังสวนบ้านแก้ว ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้เป็นมรดกที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนของ จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ได้มีโอกาสที่จะศึกษาในระดับสูงต่อไป รวมระยะเวลาประทับ ณ วังสวนบ้านแก้ว เป็นเวลา ๑๘ ปี

เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีและประชาชนชาวจังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้มีการจัดพิธีวางพวงมาลาขึ้น ณ บริเวณพระบรมราชินยานุสาวรีย์ พระตำหนักเทา ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ตั้งนั้นสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนชุมชน จึงขอเรียนเชิญ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ พนักงาน และบุคลากรทุกท่าน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป เข้าร่วมในพิธีวางพวงมาลาในครั้งนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

วันวิสาขบูชา

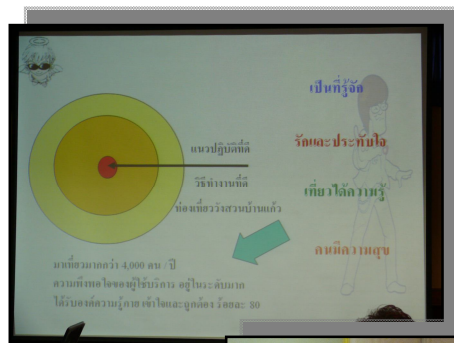
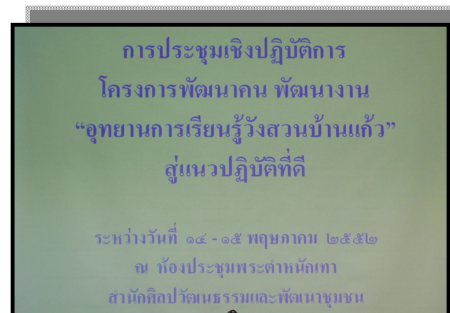
วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

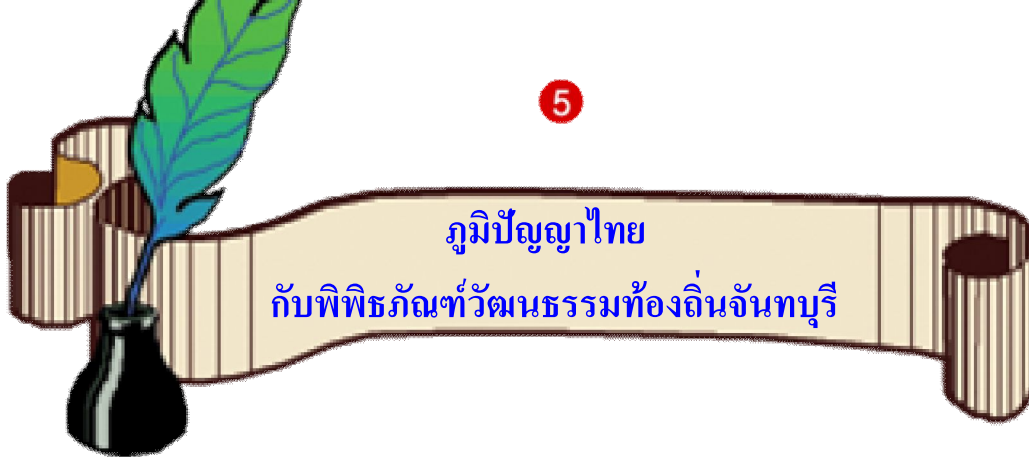
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๐๐น. - ๑๗.๓๐น. สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน จัดกิจกรรมวันวิสาขบูชาขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ให้คงอยู่คู่กับชาวไทยสืบต่อไป โดยได้จัดขึ้น ณ บริเวณลานพระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัยฯ (หน้าคณะครุศาสตร์) ในโอกาสนี้ รศ.บัญญัติ สุขศรีงาม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และ พระศรีศาสนโมลี (วิสุติ ปรณฺญาทีโป ป.ธ.๕) เจ้าคณะอำเภอสอยดาว เจ้าอาวาสวัดโค้งสนามเป้า แสดงพระธรรมเทศนา และนำเวียนเทียนรอบพระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัยฯ ในครั้งนี้ พุทธศาสนิกชนที่มาร่วมในกิจกรรมวันวิสาขบูชา ได้รับฟังพระธรรมเทศนาและเวียนเทียนอย่างพร้อมเพรียงกัน เป็นภาพที่น่าประทับใจยิ่งนัก

พัฒนางาน “อุทยานการเรียนรู้วังสวนบ้านแก้ว” สู่นวปฏิบัติที่ดี (แนวปฏิบัติที่ดี Good practices)

เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้จัดกิจกรรม โครงการพัฒนางาน “อุทยานการเรียนรู้วังสวนบ้านแก้ว” สู่นวปฏิบัติที่ดี โดย รศ.นันทนีย์ กมลศิริพิชัยพร ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมฯกล่าวชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของ สำนักศิลปวัฒนธรรมฯตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานด้านต่างๆร่วมกัน และระดมความคิดการจัดการท่องเที่ยววังสวนบ้านแก้ว ให้มีระบบสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เข้ามาเยี่ยมชมและได้รับความรู้ความประทับใจกลับไป ในโอกาสนี้ ดร.โชติ เนื่องนันทน์ และคณะ ให้เกียรติเป็นวิทยากร บรรยายเรื่อง “หลักการและแนวทางปฏิบัติในการจัดทำวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practices ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย)

ภูมิปัญญาไทย

กับพิพิธภัณฑวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี

พิพิธภัณฑวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นสถานที่ทรงคุณค่า ที่ได้เก็บรวบรวม ข้อมูล และสิ่งของต่างๆ ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาและค้นคว้า ตลอดจนเก็บรักษาวิถีชีวิตที่เป็นพลังทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยไม่ให้เลือนรางจางหายไปตามกาลเวลา

พิพิธภัณฑวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี ได้รวบรวม ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านของจังหวัดจันทบุรีมาเก็บแสดงไว้ในพิพิธภัณฑฯ เพื่อให้ลูกหลานของชาวจันทบุรี บุคคลทั่วไปได้ศึกษาต่อไป

สิ่งของที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย

ก๊าะข้าว ถาดไม้สำหรับ ผึ่งข้าวเหนียวให้คลายร้อนและปล่อยให้ไอระเหยออกไปบ้างก่อนใส่กล่อ่งข้าวทำด้วยไม้ซุงค้ำยถาดกลมมีขอบขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ ๑๒-๒๕ นิ้วขึ้นไป หรือทำเป็นถาดสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้างยาวประมาณ ๑๒-๒๕ นิ้วเช่นเดียวกัน ทั้งสองชนิดมีด้ามสั้นๆ เป็นที่จับ

ภาคอีสานเรียกว่า กระโอมโอมอ๊ะ

ลื้อ ยานพาหนะประเภทเดียวกับ

เกวียนแต่มีขนาดเล็กกว่าเทียมด้วยวัว ส่วนประกอบทำด้วยไม้แทบทั้งหมด มีเพียงเพลที่เป็นเหล็ก มีสองลื้อ ลูกสี่ข้าง และแม่กำพองเดี่ยว ลื้อแต่ละท้องถิ่นอาจตกแต่งหรือเพิ่มเติมบางส่วนให้เหมาะสมกับการใช้งานและสวยงามตามความนิยมของท้องถิ่น

สาแหกร มีขนาดแตกต่างกันตามการใช้สอย เช่น สาแหกรสำหรับใช้กับของหนัก เช่น กระเจาด แข่ง ทำด้วยหวายเส้นใหญ่ แต่ถ้าเป็นสาแหกรสำหรับหาบถาดใส่อาหารไปถวายพระตามวัดหรือหาบถาดใส่ของในงานพิธีจะใช้หวายเส้นเล็กถักอย่างประณีต

ที่มา: วิบูลย์ ลี้สุวรรณ . พจนานุกรม หัตถกรรม เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน , สำนักพิมพ์ เมืองโบราณ ในนามบริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด , กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

ข่าวประชาสัมพันธ์
สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๔-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

จัดโครงการ อุทยานการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑

เรื่อง การอบรมเชิงปฏิบัติการเพลงไทย และเพลงพระราชนิพนธ์
 พระปกเกล้าฯ ณ หอประชุมพระตำหนักเทา

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒

จัดฐานกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

โดยการให้ความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักสถาบัน
 แก่นักศึกษาใหม่

ณ บริเวณเขตพระราชฐานวังสวนบ้านแก้ว

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เวลา ๐๗.๐๐ น.

งานบำเพ็ญกุศลและวางพวงมาลา วันคล้ายวันสวรรคต

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗

ณ พระบรมราชินยานุสาวรีย์ พระตำหนักเทา

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เวลา ๑๗.๓๐ น.

งานบายศรีสู่ขวัญ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่นักศึกษาใหม่

ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

